

snart fra Arbejdernes, snart fra Arbejdsgivernes Side. Man kan blot følge Arbejdernes officielle Organ fra Dag til Dag, for til enhver Tid at se et, om ikke mange Tilfælde af den Art Sager paa Dagsordenen, hvor man netop kunde have Brug for disse ganske praktiske Domstole, hvorom der her er Tale. Jeg tror, at naar man saaledes som den højtærede Minister og enkelte ærede Medlemmer mene, at der ikke er videre Brug for den Ting, maa man ikke have set, hvad der er passeret i den sidste Snees Aar i vore Arbejderforhold her i Landet. Som et Bevis paa, i hvilken Grad jeg har Ret i saa Henseende, skal jeg henvise til, hvad vi hørte i Gaar her i Salen fra en af Arbejderpartiets Talsmænd. Han har været i en Stilling, hvori han fra Dag til Dag har kunnet se, i hvilken Grad der trænges til, at der mange Gange bliver jagt et fornuftigt Ord under Arbejdsstridigheder, og jeg tillægger dette ærede Medlems Tilslutning til denne Sag en overordentlig stor Betydning. Jeg tillægger den overordentlig stor Betydning, fordi den paa Forhaand giver os Anledning til at tro, at Arbejderne, altsaa den ene Part af dem, som der her er Tale om, ville modtage en saadan Ordning med Tillid, og det er af den allerstørste Betydning; thi derpaa beror maaske det hele. Hvis nemlig en saadan Ordning, som her er foreslaaet, bliver modtaget med Mistillid fra den ene Side, vil den ikke faa stor Betydning. Den vil væsentlig komme til at virke med moralsk Vægt, og for at tilvejebringe denne moralske Vægt, er det af den allerstørste Betydning, at man fra begge interesserede Parters Side, Arbejdernes og Arbejdsgivernes, er velvillig stemte for Sagen. Derfor glæder det mig, at det ærede Medlem fra Kristianshavn (Hørdum) er gaaet ind paa i Grundtrækkene at give denne Sag sin ubetingede Tilslutning.

Jeg gjorde for en Bemærkning om de Udtalelser, som ere komne fra den højtærede Justitsminister og fra den højtærede Indenrigsminister, nemlig, at disse ærede Ministre aldeles ikke havde nogen Forestilling om, hvad det drejede sig om. Den højtærede Indenrigsminister havde i det hele taget ingen Mening derom, og den højtærede Justitsminister havde egentlig kun

den Mening, at her er Tale om at lappe lidt paa den bestaaende Retsordning, ved at udvide Politiretsanordningen. Disse Ministre, som ogsaa enkelte ærede Medlemmer, der have haft Ordet, have aabenbart ikke haft Blik for, hvad der er Tale om her. Her er Tale om til Dels at inddrage et stort og nyt Omraade under en Afgørelse, delvis under en retslig Afgørelse, og navnlig er der Tale om at bygge Afgørelsen paa en helt ny Samfundsoptattelse. Den Opfattelse, der er overleveret os fra den tidligere Retsordning, og som nu er den bestaaende, er den, at i alle Forhold mellem Arbejder og Arbejdsgiver gælder Hørigighed og Lydighed. Det er den gamle Tilstand mellem Arbejdsgiver og Arbejder, som nu ligger en Menneftalder tilbage i Praksis, men som endnu er de allerfleste Memnefter i Blodet. En meget stor Del af vore Medborgere, som ellers kunne være ganske liberale, kunne ikke faa og have ikke kunnet faa i deres Hoveder, at Arbejdsgivere og Arbejdere ere to ligeberettigede Parter. Der er altid Tilbøjelighed hos Publikum, selv hos de velsindede Folk, til at vende tilbage til den gamle Praksis, at Forholdet mellem Arbejdsgiver og Arbejder skal være noget lignende som det gamle Forhold, hvor man kunde tale om Lydighed og Hørigighed over for Herfabet. Og hvis man vil have bestemte Ting at holde sig til, for at skønne, at dette er rigtigt, kan man blot se, hvorledes man betragter Dyndeforholdet. Ja, dette betragtes — det hører ganske vist ikke ind under dette Forslag, men da det dog er et Forhold mellem Arbejdsgiver og Arbejder, er det et Spørgsmaal, om det dog ikke ved Lejlighed kan komme ind herunder — for en meget stor, vistnok for den allerstørste Del af Husbonder og Madmødre som et Underordningsforhold, som svarer til det gamle Begreb om Hørighed og Lydighed. Jeg tror, at de allerfleste Husmødre, maaske endog saa langt ind i Arbejdernes egen Kred, vilde studse, hvis man vilde sige, at Forholdet mellem Madmoderen og hendes Tjenestepige skal være et Forhold mellem to ligeberettigede Parter, hvis man vilde sige til en Husmoder: Hør, Du forlanger, naar Du fæster en Pige, at hun skal præstere, om ikke en Skudsmaalshog, saa dog i alt Fald helst Bevis for, hvor hun har tjent, og hvor